

כשהוחלט על קיומו המשותף של היגית שנת ה-60, זרמו הזיכרונות וגעגועים. הבזקים רבים העלו בניימים של הנפש רטרוספקטיב של נעורינו. היינו מושקעים ברובנו בהשתלבות בחים בברזיל, ענק גיאוגרפיה, הזוקק ושוואב לאלה שבאו אליה.

אנחנו, מהגרים ובני מהגרים נשאבנו אליה בשמחת חיים מטורפת, כדי למחוק כל הסימנים של *gringo*, מן הביגוד ועד המבטא. לפעת פרצו סערות עצם אל עולמנו, הרעדו את הנפש, העמידו סימני שאליה על אמיתות מוצקנות ושמו סוף לעידן נעורינו, ונדחפנו ללא עת, לעולם של המבוגרים. לקרא על עולם הקובר חמישים מיליון בני אדם, לשמעו ולא להבין את מושג השואה ולדמין אירופה ללא יהודים. לשמע על המאבק בארץ ישראל, על הספר הלבן, על ניסיון למנוע את הצלה "שארית הפליטה".

לקלות מושג של גאולה ללא כלים להעיר את גודל הקורבן. ועוד לא לקלות בחוט של רמז את אחريותנו המוסרית, לאור העובדה שככל זה מתרחש כאן ועכשו, בדורנו אנו.

כאשר כבר התרידו אותנו שאלות מהות של הציונות, אבל עוד ללא מודעות שהיא מחייבת אותנו, באותו זמן ממש, עלו עולי "הboneim" מצרים על המسلط באדמות "בוריר" והקימו את היסודות לקיבוץ שאותו נבנה במשותף. עברנו כל השלבים של תורת ההגשמה ועליינו, ההגירה השנייה בחים של רבים מאיתנו, חזרנו בפעם השנייה על "כור ההיתוך"; קודם לכך ואחרי כן בקיבוצי ההכשרה הותיקים, מול הצבר המיתולוגי.

נאום

, המ עבר ל עבודה גופנית טעמננו ב בכנותות של עמק הירדן של חודש אוגוסט, התקalemנו בארץ שנים הקשות של הצנע, בזמן הגלים הגדולים של העליות של שנת החמשים

ובסוף הטלנו על עצמנו הלמידה הקשה והכאובה של לחיות ולבנות קיבוץ בנגב. בינו קיבוץ גדול, שילמנו דמי לימוד כבדים לבנות משק חקלאי, תעשייה קלואית.

קלטנו גרעיני התנועה, גם קבוצות של עליית הנוער, ומתחיך המאמץ בלתי נשלט, שלחנו חברי ללימודים, ולפעולה ציבורית בבית הספר, באזור, ובתנוועה. בהסתכלות רטראוטקטיבית מתחנו את הקווים מעבר לככל פרופורציה.

ואז באו המשברים הגדולים שדללו את הקיבוץ עד לסכנה קיומית. עזיבת הבנים נעשו לנורמה שנמשך והחריף עם השנים.

אבל הפגיעה האנושה הייתה העזיבה הגדולה של חברי מן השורה הראשונה, מעמודי התווך, מבני התנועה והקיבוץ.

הعزיבה הזאת השאירה בקיבוץ חלל שלא ניתן למלאו. נגעה הדמוגרפיה, הכלכלה, המרכיב החברתי.

אבל הפגיעה הקשה הייתה בנפש. עזבו חברי וידידים קרוביים שאתם פעלנו וחיינו שנים רבות.

הלו לכל חלק הארץ, בנו ונבנו וראו ברכה בעמלם.

זאת היא אמת אבל לא כל האמת.

מתחייבת גם התבוננות על משבר הקיבוץ שנמשך כל שנות השמונים והתשעים.

לא השכלנו לפענה את השינויים שהלו בחברה הישראלית ובאולם; הגלובליזציה, והטכנולוגיות החדשנות שינו את פני הכלכלת העולמית ואת אורה החיים של החברה האנושית בעולם המפתח, ובישראל כחלק منهו.

הקיבוץ לא הצליח לברא או להנק את "האדם החדש" וגבר הפער והמתה [במובן הפילוסופי] בין "החרות לשווון".

הקיבוץ שלנו התברך בשכבה מוכשרת ושאפתנית של חברי, לא הייתה לנו הבגרות הנפש לדרג את יציאתם לפעה ציבורית לגוניה, לפי יכולת והצרכים החינוניים של החברה בה חינו.

הלכנו לפועלות ציבורית מוקדם מדי, הלכו חברי רבים בו זמנית, והשארכנו את הקיבוץ בלבדיהם בפרק זמן ארוכים מדי.

אני מסתפק בלבדם הערב, רק תחילתו של הויכוח.

השינויים המבטים הדרושים,இיחרו להבשיל כעשרים שנה.

נשאר הקיבוץ על חבריו ומשפחותיו, עליהם צריך היה לדאוג ולשמור.

המאיצים הגדולים שהושקעו, הניבו פירות שלא ניתן לראותן בעין, משומש שהבטיחו ב��שי את ההישרדות.

בשש שנים האחרונות, קבוצת חברי בעזרת מומחים חיצוניים, העבירו בקיבוץ רפורמות עמוקות, והכינו אותו לעמוד עידן שבו נמצאת המדינה והעולם המפתח.

צוות אחר הכין במשך שנה, את הכלים והתנאים שיאפשרו לבנים למצוא את מקומם בחזרה.

תושבי הקיבוץ, והשכונה הנבנית, ישתלבו במרקם מוניציפלי של המועצה האזורית.

נאום

אחרי שנים רבות של סבל, מתחיל תהליך איטי של צמיחה חברתית ותיקון כלכלי שיאפשר להוציא את ראש מתחת לפני המים.

מרבית חברנו ושותפנו, נמצאים היום כאן, יחד ארגנו את היום הזה לזכר העבר המשותף, והיצירה שיכולנו לעשותה רק ביחד.

לצערי לא ניתן לשנות את העבר, אבל אנחנו יכולים להרים את "חומרת הניכור" ובטהרת לבנו לומר לכם; ברור היטב הוא בית משותף, בצדיכם "הסאגה של חיננו" לא הייתה יכולה להתפרק.